

ТЕНДЕНЦІ ТА ЕФЕКТИВНІ ПРАКТИКИ ІНШОМОВНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ МЕДИЧНИХ ФАХІВЦІВ

Людмила РЕДЬКО

*спеціаліст першої категорії, викладач циклової комісії іноземних мов
Фахового медичного коледжу комунального закладу вищої освіти
«Рівненська медична академія»*

Актуальність дослідження зумовлена сучасними процесами глобалізації та інтеграції України до європейського і світового медичного простору, що висувають нові вимоги до підготовки фахівців галузі охорони здоров'я. Володіння англійською мовою сьогодні є не додатковою перевагою, а необхідною складовою професійної компетентності медика, оскільки воно забезпечує доступ до міжнародних протоколів лікування, наукових баз даних, участі у конференціях та ефективної комунікації з іноземними пацієнтами. Це актуалізує потребу в оновленні методики навчання іноземних мов у медичних закладах освіти з орієнтацією на практичне застосування мовних знань у професійній діяльності.

Метою статті є аналіз сучасних тенденцій у методиці навчання іноземних мов у медичних професійних закладах освіти та визначення ефективних підходів до формування професійно орієнтованої іношомовної комунікативної компетентності майбутніх медиків, а також узагальнення досвіду їх практичного впровадження.

Сучасна методика навчання іноземних мов у медичних закладах освіти ґрунтується на концепції англійської мови для спеціальних цілей (ESP), у межах якої основна увага приділяється використанню мовних знань у професійному контексті. Відбувається поступовий перехід до студентоцентрованого підходу, де викладач виступає не лише джерелом знань, а й організатором навчальної взаємодії, спрямованої на розвиток практичних умінь. Однією з провідних тенденцій є впровадження предметно-мовної інтеграції (CLIL), що дозволяє поєднувати засвоєння фахових дисциплін із вивченням іноземної мови, забезпечуючи природне опанування професійної термінології. Значного поширення набуває використання цифрових технологій, зокрема мобільних додатків, онлайн-платформ, елементів штучного інтелекту та технологій віртуальної реальності, які створюють можливості для моделювання професійних ситуацій і розвитку комунікативних навичок.

Основне місце займає симуляційне навчання, зокрема використання рольових ігор і методу «стандартизованого пацієнта», що сприяє формуванню як мовленнєвих, так і соціальних компетентностей, зокрема емпатії, професійної чутливості та вміння ефективно взаємодіяти з пацієнтом у різних клінічних і комунікативних ситуаціях. Такий формат навчання дозволяє максимально наблизити освітній процес до реальних умов медичної практики, де студент має швидко орієнтуватися в ситуації, коректно формулювати запитання, уточнювати симптоми та підтримувати пацієнта, використовуючи при цьому іноземну мову як інструмент професійної взаємодії. Наприклад, у межах рольових ігор моделюються типові сценарії: збір анамнезу (*What brings you here today?, How long have you had these symptoms?*), пояснення призначеного лікування (*You need to take this medicine twice a day after meals*), або повідомлення складної інформації пацієнту з дотриманням етичних норм. У згаданому форматі навчання один із учасників або викладач виконує роль хворого з чітко заданими симптомами (наприклад, гострий біль у грудях, алергічна реакція чи підвищена температура), а студент повинен правильно поставити запитання та продемонструвати уважне слухання, підтримку й вміння знизити тривожність пацієнта. Також ефективними є вправи на перефразування (*So, if I understand you correctly...*) та уточнення інформації, що формують навички активного слухання.

Додатковими засобами підвищення ефективності навчання є гейміфікація та змішане навчання, які дозволяють урізноманітнити навчальний процес, підвищити мотивацію здобувачів освіти та забезпечити індивідуалізацію темпу засвоєння матеріалу, а також створити умови для систематичного повторення й закріплення професійної лексики. Зокрема, використання інтерактивних платформ (Kahoot, Quizizz) сприяє засвоєнню медичної термінології у формі змагання, а онлайн-модулі дозволяють відпрацьовувати граматичні та лексичні структури поза аудиторією. Запропоновані підходи не мають суто теоретичного характеру, а були апробовані в освітньому процесі Фахового медичного коледжу КЗВО «Рівненська медична академія», що підтвердило їхню доцільність і ефективність у формуванні професійної іншомовної комунікативної компетентності здобувачів освіти, зокрема у розвитку навичок професійного спілкування в типових клінічних ситуаціях, умінь вести діалог «медичний працівник ↔ пацієнт», працювати з автентичними медичними джерелами, швидко адаптувати мовлення до рівня розуміння пацієнта, а також впевнено та коректно застосовувати фахову термінологію в усному й писемному мовленні.

Важливим доповненням до зазначених підходів є орієнтація на розвиток міжкультурної компетентності майбутніх медичних працівників, що передбачає формування здатності враховувати культурні, соціальні та комунікативні особливості пацієнтів з різних країн. У цьому контексті значну роль відіграє робота з автентичними медичними матеріалами англійською мовою, аналіз клінічних кейсів із міжнародної практики та обговорення етичних аспектів взаємодії лікаря з пацієнтом у мультикультурному середовищі. Такий підхід сприяє не лише вдосконаленню мовних навичок, а й формуванню професійної відкритості, толерантності та готовності до ефективної комунікації в умовах глобалізованої медичної практики.

Висновки. Узагальнюючи, можемо зазначити, що сучасні підходи до навчання іноземних мов у медичних закладах освіти спрямовані на підвищення практичної спрямованості навчання та інтеграцію мовної підготовки з професійною діяльністю. Поєднання CLIL-технологій, цифрових інструментів і симуляційного навчання сприяє формуванню конкурентоспроможного фахівця, здатного ефективно працювати в міжнародному середовищі. Практична апробація зазначених методик у Фаховому медичному коледжі КЗВО «Рівненська медична академія» засвідчила їх результативність і перспективність для подальшого впровадження. Подальші дослідження доцільно спрямувати на розробку інноваційних навчальних матеріалів та інтеграцію сучасних технологій, зокрема штучного інтелекту, у процес професійної мовної підготовки.

ЛІТЕРАТУРА

1. Aiello J., Di Martino E. CLIL in Italy. In Banegas, D. L.; Zappa-Hollman, S. (eds.). *The Routledge Handbook of Content and Language Integrated Learning*. 2023. London: Routledge. pp. 419-432.
2. Hennebry-Leung M., Lamb M. Language learning motivation in diverse educational contexts. *English Teaching & Learning*. 2024. Vol. 48. P. 145-153. URL: <https://doi.org/10.1007/s42321-024-00179-8>
3. Le, N.P. and Nguyen, P. Content and Language Integrated Learning (CLIL) Method and How It Is Changing the Foreign Language Learning Landscape. *Open Access Library Journal*. 2022. № 9. P. 1-5. DOI: [10.4236/oalib.1108381](https://doi.org/10.4236/oalib.1108381).
4. Melnychuk O., Khmeliar I., Perekhodko N., Artemenko L., Demianchuk M., Kushnir L. Integrative learning in medical education: Advancing interdisciplinary approaches through adaptive AI tools. *Information Technologies and Learning Tools*. 2025. Vol. 107. № 3. P. 69–88. URL: <https://doi.org/10.33407/itlt.v107i3.6024>